

sidste Ministerium, vi nu havde, desværre ikke kunde blive, indtil den parlamentariske Død var over det, men tog sig selv af Dage paa aldeles uregelmæssig Vis; saa er der netop saa meget desto større Grund til at trække Stregen rigtig ud, for det er netop den fulde og sande Udvikling af Parlamentarismen. Den indeholder noget mere end Ministeriets øjeblikkelige Tilstedeblivelse og Tilværelse.

Tilblivelsen er altsaa fuldt parlamentarisk, ogsaa for saa vidt som Hans Majestæt Kongen har taget sin resolute og naturlige Stilling dertil, har haft det samme Øje, som i og for sig hele Landet havde, for, at der var een Mand, som i dette Øjeblik, saa vidt alle kunde vide, sad inde med de fleste Betingelser for at løse dette Spørgsmaal ad parlamentarisk Vej, og det var den Mand, som kom til at gøre det. Denne Mand er saa ogsaa gaaet den naturlige parlamentariske Vej at skaffe sig Besked om, hvorvidt han havde Betingelserne i Folketinget til at danne sit Ministerium og til at føre dets Liv, til at arbejde for de Sager, som Ministeriet vilde optage. Han har som Svar derpaa faaet et Ja — ikke saa fuldtønt, og jeg vil sige, i Grunden heller ikke saa lystelig tonende, som det kunde være. Jeg vil sige, at for mig lyder den Tone, hvorigennem Konseilspræsidenten har faaet sin Tilkendegivelse, mere som en Molakkord end som en klingende Durklang, saadan nogen Appel, noget rigtigt Humør vil jeg just ikke sige, at man faar Indtryk af, at der ligger i dette Svar. Men det er der, det er til Stede, Berettigelsen er der, Ministeren er berettiget til at regne med, at han har absolut Flertal med sig i dette Ting, ikke alene i al Almindelighed, men ogsaa til Gennemførelsen af saadanne Sager, hvorom han har tilkendegivet sin Mening, først i en snævrere Kreds og nu i den videst mulige her i denne Sal. For saa vidt er altsaa alt meget godt, alt dette er fortræffeligt, er i sin Orden, og som det skulde være alt sammen.

Saa kommer der desværre et Forhold, som gør, at Slutningen ikke bliver fuldt saa glædelig i Øjeblikket, som den fra Venstres Side kunde ventes. Det er, naar vi saa komme til Ministeriets Program, som er udtalt af den ærede Konseilspræsident

paa det samlede Ministeriums Vegne. Naar vi komme dertil, saa er det, at Venstre med et vist Suk har modtaget de Meddelelser og den Tilkendegivelse, som deri ligger, og dette er ganske særlig Tilfældet paa eet Omraade, nemlig paa Forsvarsvæsenets. Det er langt fra det eneste, men det er selvfølgelig det vigtigste og det, som i højeste Grad vil drage Interessen om sig, og det er derfor, at vort Forslag til Beslutning, vor Dom har sat Sigtet der paa et enkelt Sted, hvor det sikkert nok tiltrænges mest, ventes mest, vil forstaaes bedst og vil faa den største Betydning.

Det første ny, som er sket med Hensyn til Forsvarsvæsenet, er i og for sig endnu godt, nemlig det, at vi ere gaaede over til at faa en enkelt civil Forsvarsminister. Dette er en gammel Venstre-tanke og en Tanke, som sikkert nok i enhver Henseende maa anses for praktisk og naturlig. Men jeg maa dog sige, at under de Vilkaar, hvorunder denne ny civile Militærminister eller Forsvarsminister begynder sin Gerning, vilde jeg hellere have været fri for at faa denne civile Forsvarsminister. Sagen er nemlig den, at naar man gør et saadant Skridt, som kan have stor parlamentarisk Værd og Betydning, saa skal man gøre det saadan, at man faar noget ud af det. Naar man gør Skridt, som i og for sig ere frugtesløse, som ikke føre til noget, som blive det samme om igen efter en anden Kogebog, saa forfejles disse Skridt og ere da spildte, og saa kan man ikke gøre dem en anden Gang. Det er det, vi have gjort i dette Øjeblik; vi have vel faaet en civil Forsvarsminister, men vi have efter min Mening brugt en Trumf uden at faa Stik for den, og det er jo en daarlig Chance. Vi have her gjort et nyt parlamentarisk Skridt, men efter min Opfattelse gøre vi det absolut ikke ud fra Forventningen om, at dermed i Virkeligheden Betingelserne for en venstresindet, demokratisk Løsning af Forsvarssagen skulde være kommen nærmere. Jeg kan i alt Fald ikke se det. Sagen er nemlig den, at hele det Program, som den ærede Konseilspræsident i militær Henseende har udviklet, er jo — det kan jeg gerne sige — intet, eller jeg kunde sige, at det er neutralt, det er absolut ikke